

Quickscan flora en fauna

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Gouwelandenlaan, Alphen aan den Rijn

Opsteller(s): B. Verhoeven

Quickscan

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Gouwelandenlaan, Alphen aan den Rijn
Opsteller(s)	B. Verhoeven
Datum	28-09-2021
Versienummer	03
Rapportkenmerk	ER20191014v03
Aantal pagina's	38
Opdrachtgever	Kubiek Ruimtelijke plannen
Contactpersoon	G. Jansen
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Verhoeven, B., 2021. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Gouwelandenlaan, Alphen aan den Rijn. Rapportkenmerk ER20191014v03. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2021

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Doel.....	5
1.3	Leeswijzer.....	5
2	Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1	Wet natuurbescherming.....	7
2.2	Verordening ruimte.....	8
3	Omschrijving plangebied.....	11
3.1	Algemeen.....	11
3.2	Beschrijving.....	11
3.3	Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4	Planning.....	12
4	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden.....	15
4.1	Wet natuurbescherming.....	15
4.2	Verordening ruimte.....	16
5	Onderzoeksresultaten beschermde soorten.....	19
5.1	Algemeen.....	19
5.2	Soorten Vogelrichtlijn.....	20
5.3	Soorten Habitatrichtlijn.....	22
5.4	Nationaal beschermde soorten.....	25
6	Conclusies en aanbevelingen.....	29
6.1	Beschermde gebieden.....	29
6.2	Beschermde soorten.....	30
7	Geraadpleegde bronnen.....	33
7.1	Literatuur.....	33
7.2	Internet.....	33
	Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	35

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van de Kubiek Ruimtelijke Plannen heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Gouwelandenlaan, Alphen aan den Rijn. De aanleiding is de realisatie van een hotel binnen het plangebied (zie verder Hoofdstuk 3). Deze werkzaamheden kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogel gebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samen gevat en

wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden; per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreffen soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen¹.

1 Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 hectare of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze quickscan blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

2.2 Verordening ruimte

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische

Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij is bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige beschermde op provinciaal niveau gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied van deze quickscan is gelegen aan de zuidkant van Alphen aan den Rijn en grenst aan de N11 gemeente Alphen aan den Rijn, provincie Zuid-Holland. Het plangebied betreft een graslandperceel met (aangrenzende) watergangen. Zie Afbeelding 1 voor de ligging van het plangebied en Bijlage 1 voor een aantal foto's van het plangebied.

Afbeelding 1: Ligging plangebied, voor regionale ligging zie kaartinset rechtsboven (Bron: PDOK).

3.2 Beschrijving

- Bebouwing is geheel afwezig in het plangebied. Ten westen van het plangebied ligt een volkstuinencomplex, ten (noord)oosten bevindt zich een bedrijventerrein.

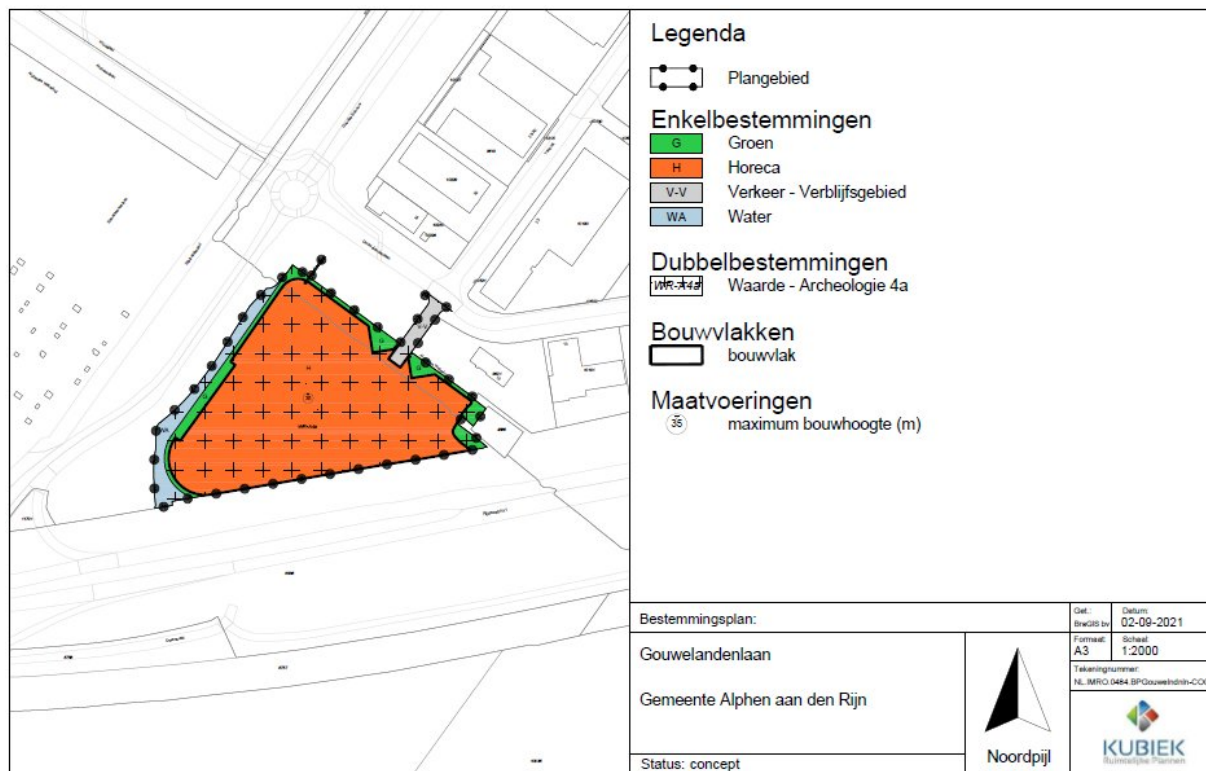
- Het plangebied betreft grotendeels een graslandperceel met grassen en eenjarige kruiden welke een voedselrijke bodem indiceren met (aangrenzende) watergangen. Aan de westzijde In het plangebied is opgaande begroeiing aanwezig in de vorm van enkele solitaire elzen en wilgen, langs de zuidzijde in een bramenstruweel aanwezig.. Zowel aan de oost- als westzijde grenzen bosschages en struwelen. Aan de oostzijde is grenst opgaande begroeiing met soorten als es, els, wilg en populier. Aan de westzijde grenst een aarden wal met een begroeiing van (bramen)struwelen en wat wilgenopslag.
- De watergangen in en grenzend aan het plangebied zijn hoofdzakelijk tussen de 1,5 en 3 meter breed. De watergang parallel aan de Gouwelandenlaan heeft een breedte van ca. 10 meter. De watergangen staan in verbinding met watergangen buiten het plangebied. De watergangen hebben (deels) brede natuurlijke oeverzones met een begroeiing van voornamelijk riet, harig wilgenroosje, watermunt en bramen. De watergangen waren tijdens het veldbezoek grotendeels recentelijk geschoond, op basis van niet geschoonde delen werd geconstateerd dat submerse vegetaties in de watergangen goed zijn ontwikkeld.
- De graslandvegetatie bestaat uit een combinatie van o.a. Engels raaigras, grote brandnetel en paarse dovenetel.
- Verlichting is afwezig in het plangebied, langs de omliggende wegen is straatverlichting aanwezig.
- Voor vleermuizen geschikte ondergrondse ruimtes zijn afwezig.

3.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een hotel binnen het plangebied (zie Afbeelding 2 en Afbeelding 3). De precieze invulling en uitvoering van deze werkzaamheden Ecoresult B.V. nog onbekend. Er wordt ten minste van uitgegaan dat het gehele plangebied bouwrijp gemaakt wordt en dat de watergangen (deels) worden gedempt.

3.4 *Planning*

De planning van de werkzaamheden is op dit moment onbekend.

Afbeelding 2: Weergave bestemmingen. Bron: Kubiek Ruimtelijke Plannen.

Afbeelding 3: Toekomstige inrichting Van der Valk N11. Bron: Opdrachtgever.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 Wet natuurbescherming

4.1.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied betreft de Nieuwkoopse Plassen en De Haeck op een afstand van ruim 5,5 kilometer ten oosten van het plangebied. Op iets grotere afstand, ruim 6,6 kilometer ten westen van het plangebied, ligt De Wilck (zie Afbeelding 4).

De ruimtelijke ontwikkeling vindt niet plaats in bovengenoemd gebied. Directe versturende effecten op Natura 2000 gebieden zijn uit te sluiten op basis van de aard van de werkzaamheden en/of de afstand tot het plangebied. Een negatief effect op Natura 2000-gebieden als gevolg van emissies is niet op voorhand uitgesloten, zie Afbeelding 5). Er dient een Aerius berekening uitgevoerd te worden om de effecten van stikstofemissie van de ontwikkelingen op Natura 2000-gebieden te toetsen. Indien negatieve effecten niet zijn uitgesloten dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden en dienen mitigerende of compenserende maatregelen getroffen te worden.

Afbeelding 4: Dichtstbijzijnde Natura 2000 - gebieden ten opzichte van het plangebied. Bron: Aerius.

Storingsfactor	1	2	7	8	13	14	15	16	17
Kranswierwateren	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Vochtige heiden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Blauwgraslanden	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Ruigten en zomen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Overgangs- en trilvenen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Galigaanmoerassen	■	■	■	■	■	■	■	■	■
*Hoogveenbossen	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Verstoring door mechanische effecten
Optische verstoring
Verstoring door trilling
Verstoring door licht
Verstoring door geluid
Verdroging
Verontreiniging
Versnippering
Oppervlakteverlies

Afbeelding 5: Gevoelige habitattypen van het Natura 2000-gebied Nieuwkoopse Plassen en De Haeck, De Wilck kent geen gekwalificeerde habitattypen. Bron: <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicatorappl.aspx>

4.2 Verordening ruimte

4.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het meest dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland (NNN) gebied ligt op ca. 150 meter ten zuiden van het plangebied en betreft het natuurgebied Zaans Rietveld (zie Afbeelding 6). Het plangebied en het NNN worden gescheiden door de provinciale weg N11. Dichtstbijzijnde ecologische verbindingszone betreft een watergang in Polder Nesse op ca. 290 meter ten zuidoosten van het plangebied. Er vinden geen werkzaamheden plaats binnen het NNN of ecologische verbindingszones. Op basis hiervan valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

4.2.2 Belangrijk Weidevogelgebied

Provincie Zuid-Holland onderscheidt naast het NNN ook Belangrijke weidevogelgebieden, zie Afbeelding 6. Het dichtstbijzijnde Belangrijke Weidevogelgebied bevindt zich op ruim 410 meter ten zuidwesten van het plangebied en betreft Polder Zaans Rietveld. Het plangebied en het NNN worden gescheiden door de provinciale weg N11. Op basis van de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

Afbeelding 6: NNN-gebieden en Belangrijk weidevogelgebied. Plangebied is rood omlijnd.
Bron: <http://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html>

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 10-10-2019 door B. Verhoeven en K. de Vries, ecologisch deskundigen² bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker (Swarovski EL 10x42) onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar.

Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was het mogelijk een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

De resultaten in dit rapport hebben een geldigheid van 3 jaar.

² Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

Afbeelding 7: Grid waarbinnen is gekeken naar waarnemingen van beschermde soorten in de NDFF. Het plangebied is rood omlijnd. Bron: NDFF – <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>.

5.2 Soorten Vogelrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep
Boomvalk	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Buizerd	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Gierzwaluw	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Grote gele kwikstaart	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Havik	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Huismus	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Kerkuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Ooievaar	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Ransuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Roek	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Slechtvalk	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Sperwer	Vogels met jaarrond beschermde nesten
Steenuil	Vogels met jaarrond beschermde nesten

Tabel 2: Waargenomen vogels met jaarrond beschermde nesten binnen een afstand van 5 km van het plangebied in de afgelopen vijf jaar. Bron: NDFF

–<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>, geraadpleegd op 10-10-2019

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

5.2.2.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is ongeschikt voor gebouwbewonende soorten met jaarrond beschermde nesten, bebouwing is geheel afwezig. Voor boombewonende soorten is het plangebied eveneens ongeschikt. In de enkele solitaire bomen in het plangebied ontbreken boomnesten of geschikte holten. Grenzend aan de westzijde (binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden) van het plangebied staat enkel wat wilgenopslag en jonge en elzen zonder holten of boomnesten. Grenzend aan de oostzijde van het plangebied (binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden) is een bosschage aanwezig met een met o.a. een grote populier, ook hierin ontbreken geschikte holten of boomnesten. In het plangebied is geen sprake van essentieel functioneel leefgebied. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van o.a. weilanden.

5.2.2.2 *Vogels met niet jaarrond beschermde nesten*

Het plangebied is potentieel geschikt als vaste rust- of verblijfplaats voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten. In de opgaande begroeiing grenzend aan de oostzijde, binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden zouden enkele holten kunnen zitten welke geschikt zijn voor soorten als koolmees en pimpelmees.

5.2.2.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is geschikt als vast rust- of verblijfplaats van algemene vogels. Met name de bosschages en bramenstruwelen in en grenzend aan het plangebied zijn geschikt voor soorten als houtduif, merel, zanglijster, heggenmus. Daarnaast zijn de natuurlijke oevers van de watergangen geschikt voor soorten als wilde eend, krakeend, meerkoet en waterhoen. Bovendien werden ook daadwerkelijk waargenomen tijdens het verkennend onderzoek.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Bebouwing en geschikte bomen zijn in en grenzend het plangebied afwezig. Het plangebied maakt tevens geen onderdeel uit van een essentieel functioneel leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Er hoeft geen ontheffing als bedoeld in artikel 3.1 van de Wnb te worden aan gevraagd.

5.2.3.2 *Vogels met niet jaarrond beschermde nesten*

Vogels met niet jaarrond beschermde nesten zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Vogels met niet jaarrond beschermde nesten (met name koolmees en pimpelmees) zijn niet geheel uit te sluiten. Nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten vallen in dit geval alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van vogels met niet jaarrond beschermde nesten zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is mogelijk als met de nesten met rust laat en onder begeleiding van een deskundig ecooloog.

5.2.3.3 *Algemene vogels*

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene broedvogels. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is mogelijk als met de nesten met rust laat en onder begeleiding van een deskundig ecooloog.

5.3 *Soorten Habitatrichtlijn*

5.3.1 *Bronnenonderzoek*

Soort	Soortgroep
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren
Laatvlieger	Zoogdieren
Meervleermuis	Zoogdieren
Rosse vleermuis	Zoogdieren
Gewone/grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren
Otter	Zoogdieren
Rugstreeppad	Amfibieën
Groene glanzemaker	Insecten – libellen
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten – libellen
Platte schijfhoren	Weekdieren

Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied in de afgelopen vijf jaar. Bron: NDFF –<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>, geraadpleegd op 10-10-2019

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Vleermuizen

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van vleermuizen in gebouwen en bomen. Bebouwing is geheel afwezig in het plangebied. Geschikte bomen met holten of spleten met een vrije invliegruimte welke kunnen fungeren als vaste rust- of verblijfplaats ontbreken eveneens. Potentieel essentieel foerageergebied voor vleermuizen is in het plangebied afwezig. Een incidenteel foeragerend of overvliegend dier is niet uit te sluiten, echter zijn in de directe omgeving ruim voldoende geschikte alternatieven voorhanden. Met name de Gouwe ten oosten van het plangebied (buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden) is geschikt om te kunnen fungeren als vliegroute voor watervleermuis en meervleermuis.

5.3.2.2 Rugstreeppad

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaats voor rugstreeppad. Het plangebied ligt binnen het bekende verspreidingsgebied van de soort en het habitat is geschikt. Dit habitat bestaat o.a. uit laagveensloten met ondiepe oeverzones en zijn (brede) laagtes aanwezig welke na regenval onder water kunnen lopen. Terrestrisch habitat is aanwezig in de vorm van een aarden wal met (bramen)struwelen. Dichtstbijzijnde recente waarnemingen zijn bekend uit het natuurgebied Zaans Rietveld pal ten zuiden van het plangebied en net ten westen van het aangrenzende volkstuintencomplex ten westen van het plangebied.

5.3.2.3 Heikikker

Het plangebied is potentieel geschikt als voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaats voor heikikker. Het plangebied ligt weliswaar net buiten het bekende verspreidingsgebied (dichtstbijzijnde recente waarneming werd verricht aan de westzijde van de Nieuwkoopse plassen), maar de soort is makkelijk over het hoofd te zien. Het habitat is geschikt. Dit habitat bestaat onder andere uit laagveensloten in extensief agrarisch gebied. Dergelijk habitat is in het plangebied aanwezig.

5.3.2.4 Platte schijfhoren

Het plangebied is geschikt voor platte schijfhoren. Geschikt habitat is aanwezig in de vorm van stilstaande ondiepe watergangen binnen het veenweidegebied met een rijke submerse vegetatie. Bovendien bevindt het plangebied zich binnen het bekende verspreidingsgebied van de soort en zijn er waarnemingen bekend in watergangen die in verbinding staan met de watergangen in het plangebied.

5.3.2.5 Overige Habitatrichtlijnsoorten

De watergangen zijn ongeschikt voor otter, otter prefereert brede watergangen en natuurlijke plassen. Gevlekte witsnuitlibel en groene glazenmaker komen redelijkerwijs niet voor in het plangebied. Dit zijn vrij kritische en zeldzame libellensoorten die gebonden zijn aan grotere laagveenmoerassen verlandingsvegetaties met krabbenscheer (groene glazenmaker) of bosplassen en verlandingsvegetaties op hoogveen en de hogere zandgronden (gekleurde witsnuitlibel). Bovenstaande habitattypen zijn afwezig in het plangebied, krabbenscheer werd niet aangetroffen. Voor zeggekorfslak ontbreken zegge-soorten (met name moeraszegge) in de oeverbegroeiing, daarnaast is de soort nog nooit in de omgeving aangetroffen.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in zowel bebouwing als bomen zijn afwezig. Potentieel essentieel foerageergebied van vleermuizen is binnen het plangebied afwezig. De watergangen met brede natuurlijke oeverzones in het plangebied zijn potentieel geschikt als jaarronde voortplantings-, en vaste rust- en/of verblijfplaatsen van rugstreeppad, heikikker en platte schijfhoren. De werkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend (veld)onderzoek is vereist:

- Het plangebied is potentieel geschikt voor rugstreeppad en ligt binnen het bekende

verspreidingsgebied voor deze soort. Monitoring zal plaatsvinden door het vaststellen van kooractiviteit. Dit wordt vastgesteld d.m.v. 2 veldbezoeken in de avond in de periode 15 april – 31 mei en één extra bezoek in de periode juni-juli, waarbij overdag naar individuen wordt gezocht. Monitoring van deze soort conform BLJ12 Kennisdocument rugstreeppad. Inventarisatie vindt alleen plaats onder gunstige weersomstandigheden: relatief warme, windstille avonden en nachten, bij voorkeur na zware regenval.

- Aanvullend onderzoek is nodig in de periode februari/maart (middels 2 avondbezoeken) om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor heikikker binnen het plangebied aanwezig is. Tijdens deze bezoeken moet naar roepende exemplaren worden gezocht. Wanneer tijdens deze bezoeken geen heikikkers worden waargenomen, dient er een aanvullend veldbezoek plaats te vinden waarbij gezocht wordt naar larven en eisnoeren. Tijdens één van deze bezoeken zal er een watermonster worden genomen om heikikker middels eDNA aan te tonen.
- Aanvullend onderzoek is nodig in de periode mei tot en met juni (middels 1 bezoek) om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van platte schijfhoren binnen het plangebied aanwezig is.
- Indien rugstreeppad, heikikker en/of platte schijfhoren aanwezig is/zijn en er door de werkzaamheden een verbodsbepaling wordt overtreden dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming in bezit te zijn voordat met verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart.

5.4 *Nationaal beschermde soorten*

5.4.1 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep
Alpenwatersalamander	Amfibieën
Vuusalamander	Amfibieën
Ringslang	Reptielen

*Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten
Andere soorten § 3.3 Wnb) welke niet zijn vrijgesteld in
Zuid-Holland binnen een afstand van 5 km van het
plangebied in de afgelopen vijf jaar. Bron: NDFF –
<https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal,geraadpleegdop>
10-10-2019*

5.4.2 Verkennend veldonderzoek

5.4.2.1 Waterspitsmuis

Het plangebied is potentieel geschikt voor waterspitsmuis. De soort komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Bovendien moet er in deze oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om bijv. zijn prooien op te eten. Dit type habitat is binnen het plangebied aanwezig.

5.4.2.2 Amfibieën en reptielen

Het plangebied is potentieel geschikt voor ringslang als functioneel leefgebied. Broedhopen zijn voor zover zichtbaar afwezig, wel zijn de watergangen met brede natuurlijke oevers geschikt als zomerhabitat. Winterhabitat is direct grenzend aan het plangebied, binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden, aanwezig in de vorm van aarden hopen/wallen (mogelijk met grondholen) met een begroeiing van dichte (bramen)struwelen.

Voor alpenwatersalamander is geen geschikt voortplantingshabitat (poelen, vennen) aanwezig in het plangebied. Vuusalamander is in Nederland uiterst zeldzaam en natuurlijke populaties komen enkel nog voor in een paar poelen in Zuid-Limburg. Waarnemingen in de omgeving hebben waarschijnlijk betrekking op uitgezette dieren. Het plangebied is potentieel geschikt voor provinciaal vrijgestelde soorten zoals de bastaardkikker, bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad.

5.4.2.3 Grote modderkruiper

Het plangebied is geschikt voor grote modderkruiper. In Nederland bestaat het leefgebied van de grote modderkruiper vooral uit sloten van ingepolderde voormalige overstromingsvlakten. De grote modderkruiper prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag in het laagveengebied. Dergelijk habitat is in het plangebied aanwezig.

5.4.2.4 *Overige Nationaal beschermde soorten*

Overige soort(groep)en zonder provinciale vrijstelling worden naast het ontbreken van geschikt habitat ook op basis van landelijke verspreiding niet in het plangebied verwacht. Vrijgestelde zoogdieren als egel en verschillende soorten (spits)muizen zijn niet uitgesloten in het plangebied.

5.4.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.4.3.1 *Waterspitsmuis, ringslang en grote modderkruiper*

Het plangebied en de omgeving direct grenzend daaraan is potentieel geschikt voor waterspitsmuis, als zomer- en winterhabitat voor ringslang en grote modderkruiper. De werkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Artikel 3.10 lid 1A en lid 1B (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend (veld)onderzoek is vereist:

- Aanvullend onderzoek naar waterspitsmuis is noodzakelijk om de aanwezigheid van de soort te sluiten. Dit aanvullend onderzoek kan worden uitgevoerd door middel van drie nachten waarin geïnventariseerd wordt met inloopvallen. Dit onderzoek kan jaarrond worden uitgevoerd, hoewel de maanden september t/m november de voorkeur hebben. In deze maanden zijn de jongen zelfstandig en niet meer afhankelijk van hun moeder, ook zijn de temperaturen in de regel hoog genoeg zodat de vallen 2 keer per nacht gecontroleerd kunnen worden in plaats van 3 keer per nacht.
- Aanvullend onderzoek naar ringslang is nodig in de periode april tot en met september (middels 4 bezoeken) met een minimale spreiding van één maand tussen het eerste en laatste bezoek om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van ringslang binnen het plangebied aanwezig is.
- Aanvullend onderzoek naar grote modderkruiper door middel van het nemen van een eDNA-monster is nodig in de periode mei tot en met juli om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor deze soort binnen het plangebied aanwezig is.
- Indien waterspitsmuis, ringslang en/of grote modderkruiper aanwezig is/zijn en er door de werkzaamheden een verbodsbepaling wordt overtreden dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming in bezit te zijn voordat met verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart.

5.4.3.2 Overige soorten

Het plangebied is verder geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt: mol en verschillende soorten (spits)muizen en amfibieën. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Beschermde gebieden*

6.1.1 Wet natuurbescherming

Directe versturende effecten op Natura 2000 – gebieden zijn uit te sluiten op basis van de aard van de werkzaamheden en/of de afstand tot het plangebied. Een negatief effect op Natura 2000-gebieden als gevolg van emissies is niet op voorhand uitgesloten. Er dient een Aeries berekening uitgevoerd te worden om de effecten van stikstofemissie van de ontwikkelingen op Natura 2000-gebieden te toetsen. Indien negatieve effecten niet zijn uitgesloten dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden en dienen mitigerende of compenserende maatregelen getroffen te worden.

6.1.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt op voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ecologische verbindingzones en belangrijk weidevogelgebied. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

6.2 *Beschermde soorten*

6.2.1 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1.1 *Vogels met jaarrond beschermde nesten*

Bebouwing en geschikte bomen zijn in het plangebied afwezig. Het plangebied maakt tevens geen onderdeel uit van een essentieel functioneel leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Aanvullend onderzoek is niet nodig. Er hoeft geen ontheffing als bedoeld in artikel 3.1 van de Wnb te worden aan gevraagd.

6.2.1.2 *Niet jaarrond beschermde nesten en algemene vogels*

Het plangebied is potentieel geschikt voor algemene broedvogels. Tijdelijke schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van van algemene vogels zijn onder andere te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord) door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 15 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is mogelijk als met de nesten met rust laat en onder begeleiding van een deskundig ecooloog.

6.2.2 Soorten Habitatrichtlijn

6.2.2.1 *Vleermuizen*

Potentieel geschikte voor voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in zowel bebouwing als bomen zijn afwezig. Potentieel essentieel foerageergebied van vleermuizen is binnen het plangebied afwezig. Aanvullend onderzoek naar vleermuizen is niet nodig. Het aanvragen van een ontheffing met betrekking tot vleermuizen is niet nodig.

6.2.2.2 *Overige soorten*

De watergangen met brede natuurlijke oeverzones in het plangebied zijn potentieel geschikt als jaarronde voortplantings-, en vaste rust- en/of verblijfplaatsen van rugstreeppad, heikikker en platte schijfhoren. De werkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend (veld)onderzoek is vereist:

- Het plangebied is potentieel geschikt voor rugstreeppad en ligt binnen het bekende verspreidingsgebied voor deze soort. Monitoring zal plaatsvinden door het vaststellen van kooractiviteit. Dit wordt vastgesteld d.m.v. 2 veldbezoeken in de avond in de periode 15 april – 31 mei en één extra bezoek in de periode juni-juli, waarbij overdag naar individuen wordt gezocht. Monitoring van deze soort conform BIJ12 Kennisdocument rugstreeppad. Inventarisatie vindt alleen plaats onder gunstige weersomstandigheden: relatief warme, windstille avonden en nachten, bij voorkeur na zware regenval.
- Aanvullend onderzoek is nodig in de periode februari/maart (middels 2 avondbezoeken) om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor heikikker binnen het plangebied aanwezig is. Tijdens deze bezoeken moet naar roepende exemplaren worden gezocht. Wanneer tijdens deze bezoeken geen heikikkers worden waargenomen, dient er een aanvullend veldbezoek plaats te vinden waarbij gezocht wordt naar larven en eisnoeren. Tijdens één van deze bezoeken zal er een watermonster worden genomen om heikikker middels eDNA aan te tonen.
- Aanvullend onderzoek is nodig in de periode mei tot en met juni (middels 1 bezoek) om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van platte schijfhoren binnen het plangebied aanwezig is.
- Indien rugstreeppad, heikikker en/of platte schijfhoren aanwezig is/zijn en er door de werkzaamheden een verbodsbepaling wordt overtreden dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming in bezit te zijn voordat met verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart.

6.2.3 Nationaal beschermde soorten

6.2.3.1 *Waterspitsmuis, ringslang en grote modderkruiper*

Het plangebied is potentieel geschikt voor waterspitsmuis, als zomer- en winterhabitat voor ringslang en grote modderkruiper. De werkzaamheden kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Artikel 3.10 lid1A en lid1B (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Aanvullend (veld)onderzoek is vereist:

- Aanvullend onderzoek naar waterspitsmuis is noodzakelijk om de aanwezigheid van de soort te sluiten. Dit aanvullend onderzoek kan worden uitgevoerd door middel van drie nachten waarin geïnventariseerd wordt met inloopvallen. Dit onderzoek kan jaarrond worden uitgevoerd, hoewel de maanden september t/m november de voorkeur hebben. In deze maanden zijn de jongen zelfstandig en niet meer afhankelijk van hun moeder, ook zijn de

temperaturen in de regel hoog genoeg zodat de vallen 2 keer per nacht gecontroleerd kunnen worden in plaats van 3 keer per nacht. Indien de waterspitsmuis aanwezig is in het plangebied. Tevens

- Aanvullend onderzoek naar ringslang is nodig in de periode april tot en met september (middels 4 bezoeken) met een minimale spreiding van één maand tussen het eerste en laatste bezoek om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van ringslang binnen het plangebied aanwezig is.
- Aanvullend onderzoek naar grote modderkruiper door middel van het nemen van een eDNA-monster is nodig in de periode mei tot en met juli om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied voor deze soort binnen het plangebied aanwezig is.
- Indien waterspitsmuis, ringslang en/of grote modderkruiper aanwezig is/zijn en er door de werkzaamheden een verbodsbepaling wordt overtreden dient een ontheffing op de Wet natuurbescherming in bezit te zijn voordat met verbodsbepaling overtredende werkzaamheden kan worden gestart.

6.2.3.2 Overige soorten

Het plangebied is verder enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt: o.a. egel, verschillende soorten (spits)muizen, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

7 Geraadpleegde bronnen

7.1 *Literatuur*

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

7.2 *Internet*

Beschermde gebieden & soorten

- <https://calculator.aerius.nl>
- <http://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html>
- <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>
- www.rvo.nl
- <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017)
Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Centrale deel plangebied gezien vanaf de noordzijde. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult B.V.

Centrale watergang met natuurlijke oeverzone aan de linkerzijde. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult B.V.

Natuurlijke oeverzone van de centrale watergang. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Oostzijde plangebied met op de achtergrond de aangrenzende bosschages. Foto: B. Verhoeven | Ecoresult B.V.

Brede watergang met natuurlijke oeverzone parallel aan de Gouwelandenlaan. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult B.V.

Bramenstruweel aan de zuidzijde van het plangebied. B. Verhoeven / Ecoresult B.V.

Oostelijk deel grasland binnen het plangebied met op de achtergrond de N11. Foto: B. Verhoeven / Ecoresult B.V.